

031.23 Flørli

1181-42

1181-42

Jnr. 1181-42-H.

S t a v a n g e r E l e k t r i s i t e t s v e r k .

Ved Ministerpresidentens vedtak i ministermøte 26
mars 1942 er det bestemt:

" Det tillates i samsvar med vassdragsloven av 15 mars 1940 § 148 Stavanger kommune å kreve avstått Fossåen Interessentskaps vassfall i Espedalsvassdraget i Forsand herred, Rogaland fylke, i det vesentlige overensstemmende med søknad av 29 januar 1942.

Tillatelsen meddeles på betingelse av at den i forbindelse med overføring av vann fra Espedalsvassdraget planlagte utvidelse av Flørli kraftstasjon skal være utført og satt i drift innen en frist av 7 år fra tillatelsens datum."

En meddeler dette til underretning i det en viser til det ærede elektrisitetsverks søknad av 29 januar d.å.

O s l o den 30 mars 1942.

Reguleringsgrensene er:

Øvre	kote 809.0
Nedre	« 799.0
Reguleringshøyde	10.0 m

Ansøkeren har vedtatt de foreslåtte betingelser, jfr. vedliggende telegram av 11 ds.

Søknaden har vært kunngjort i Norsk Lysingsblad 2 og 4 februar d. å.

Dokumentene i saken ligger ved.

Departementet skal bemerke:

Hensikten med reguleringen og overføringen er å skaffe Stavanger Elektrisitetsverk øket driftsvann til verkets kraftstasjon i Flørli for å sikre byens forsyning med elektrisk energi. Etter det opplyste er det på det rene at Stavanger Elektrisitetsverk trenger å øke sin kraftproduksjon på kortest mulig tid og etter Generaldirektørens mening er den ansøkte regulering og overføring den løsning som etter forholdene ligger nærmest. — Kraftinnvinningen er av ansøkeren beregnet å ville bli ca. 9350 natur HK. Generaldirektøren finner denne beregning forsiktig.

De i reguleringslovens § 5 omhandlede planer og oppgaver antas tilveiebragt i nødvendig utstrekning. Landbruksinteresser berøres ikke nevneverdig, da Vassleia ligger i øde fjellstrekninger, hvor det bare finnes noe sauebeite. Det foregår ikke ferdsel eller fløtning i vassdraget. Vatna i Vassleia er fisketomme. Det ørret- og laksefiske, som drives fra Espedalsvatn — nede i dalen — til sjøen, antas ikke å bli vesentlig skadet, idet den del av nedbørområdet som føres over ikke utgjør mer enn 8 %.

Det vesentligste av Fossåen, hvorav Vassleia er den øverste del, ligger på Øvre Espedal, gnr. 48, bnr. 15 i Fossan herred og disponeres av Fossåen Interessentskap. Fossåen er opplyst å ha et nyttbart fall på ca. 485 m. Den kraftmengde, som kan produseres med det vann som føres over blir størst når vannet utnyttes i Flørlianlegget. Der foreligger ingen planer for utbygging av Fossåen.

Departementet har i en annen tilråding i dag anbefalt at Stavanger kommune får tillatelse i samnhve med § 148 i vassdragsloven av 15 mars 1940 til å ekspropriere nevnte interessentskaps rettigheter i vassdraget. Noe annet utnyttbart fall av betydning finnes ikke i vassdraget.

Ansøkeren har ordnet seg i minnelighet med eierne av de nedenfor Øvre Espedal liggende bruk i hovedelva med unntak av Melsosen trevarefabrik, som har bygget ut et fall med en turbin på 21 HK og to oppsittere som begge har fiskerett og den ene også kvernrett. Da disse rettigheter må anses for å være av liten betydning i og for seg, antar departementet med Generaldirektøren at de i reguleringslovens § 8 pkt. 2 oppstilte forutsetninger er til stede.

Departementet antar med Hovedstyret at den skade og ulempe som reguleringen og overføringen vil medføre må anses for å være av mindre betydning i sammenligning med fordelene, herved også tatt i betraktning de påreknelige omkostninger ved gjennomføringen av foretakendet (etter foreliggende overslag kr. 1 270 000). Man finner således at betingelsene for å gi tillatelse til reguleringen og overføringen er til stede, og vil anbefale den ansøkte tillatelse meddelt.

Konsesjonsbetingelsene anbefales, overensstemmende med Hovedstyrets forslag, fastsatt så vidt mulig i samsvar med de betingelser som er tilknyttet den tillatelse Stavanger kommune fikk ved Kgl. res. av 7 mai 1937 til å regulere Hogganvatn i Frafjordvassdraget og til å overføre vannet til Flørlivassdraget.

Ansøkeren har meddelt at han vil godta disse betingelser.

Konsesjonen er foreslått meddelt på ubegrenset tid, som vanlig når det gjelder en kommune. Se betingelsenes post 1.

I post 2 er foreslått betinget en avgift til staten av kr. 0.50 og til kommuner av kr. 0.50 pr. nat. HK.

I post 12 er foreslått betinget et fiskerifond stort kr. 5000.

Videre er foreslått betinget 10 % kraftavståelse til kommuner og 5 % til staten, se post 16.

Fattigfond, fond til almindennende virksomhet, plikt til å sørge for forsamlingslokale samt sikkerhetsstillelse, er ikke foreslått betinget. Heller ikke godtgjørelse til staten en gang for alle, idet Hogganvatn må antas i sin helhet å være undergitt eiendomsrett.

Departementet har heller ikke noe å bemerke til Generaldirektørens forslag om at manøvreringsreglementet fastsettes så vidt mulig enslydende med det som gjelder for Hogganvatn.

Konsesjonsbetingelsene og manøvreringsreglementet anbefales fastsatt i samsvar med nedenstående utkast.

Betingelser.

1.

Konsesjonen gis på ubegrenset tid.

Konsesjonen kan ikke overdras.

Det utførte regulerings- og overføringsanlegg eller andel deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vannfall nedenfor anlegget.

Anlegget må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

For den øking av vannkraften som ved reguleringen og overføringen tilflyter eiere av

vannfall eller bruk i vassdraget skal disse erlegge følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0.50 pr. nat. HK.
Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som konsesjonsmyndighetene bestemmer kr. 0.50 pr. nat. HK.

Økingen av vannkraften beregnes på grunnlag av den øking av Flørilivassdragets lavvannføring som reguleringen og overføringen antas å ville medføre utover den vannføring, som har kunnet påregnes år om annet med de i Flørilivassdraget tidligere bestående reguleringer. Ved beregningen av denne øking forutsettes det at magasinene utnyttes på en sådan måte at vannføringen i lavvannsperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringen og overføringen innvunne øking av vannkraften, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer etter hvert som den ved reguleringen og overføringen innvunne vannkraft tas i bruk. Avgiftene har samme pantesikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 % rente.

3.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 2 og kontroll med vannforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 16 skal forsåvidt de ikke er fastsatt av konsesjonsmyndighetene, med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement.

4.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år, etterat konsesjonen er gitt og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major) streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

5.

Til anlegg og drift skal utelukkende anvendes funksjonærer og arbeidere, som har norsk innføds- eller statsborgerrett.

Vedkommende myndighet kan dog tillate unntakelser fra reglen når behovet for spesiell fagkunnskap eller øvelse eller andre avgjørende hensyn gjør det nødvendig eller særlig ønskelig.

Såfremt ikke offentlige hensyn taler derimot kan fremmede arbeidere også tillates benyttet når de har hatt fast bopel her i riket i det siste år.

For hver dag noen i strid med foranstående bestemmelser er i konsesjonærens tjeneste, erlegges til statskassen en løpende mulkt stor inntil kr. 50 — femti kroner — for hver person.

6.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anlegget anvende norske varer forsåvidt disse kan fås like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig akt-somhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mere enn 10 % overstiger den pris med tillagt toll, hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er der adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte prisforskjell — 10 % — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 % av den utenlandske vares pris (eksklusiv toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra reglen om bruk av norske varer, når særlige hensyn gjør det påkrevd.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — % av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

7.

Forsikring tegnes fortrinnsvis i norske selskaper, hvis disse byr like fordelaktige betingelser som utenlandske.

8.

Arbeiderne må ikke pålegges å motta varer istedenfor penger som vederlag for arbeid eller pålegges noen forpliktelse med hensyn til innkjøp av varer (herunder dog ikke sprengstoff, verktøy og andre arbeidsmaterialer). Verktøy og andre arbeidsredskaper, som utleveres arbeiderne til benyttelse, kan bare kreves erstattet, når de bortkastes eller ødelegges, og da bare med sin virkelige verdi beregnet etter hva de har kostet konsesjonæren med rimelig fra-drag for slitasje. Hvis konsesjonæren holder handelsbod for sine arbeidere, skal nettoover-skuddet etter revidert årsregnskap anvendes til almennyttig øyemed for arbeiderne. Anvendelsen fastsettes etter samråd med et av arbeiderne oppnevnt utvalg, som i tilfelle av tvist kan for-lange saken forelagt for vedkommende regje-ringsdepartement til avgjørelse.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anlegget.

9.

Konsesjonæren er forpliktet til når vedkom-mende departement forlanger det, på den måte og på de vilkår som departementet bestemmer

å skaffe arbeiderne den til enhver tid nødvendige lægehjelp og å holde et for øyemedet tjenlig sykehus med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

10.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten beregning av noen fortjeneste å skaffe arbeiderne og funksjonærene sunt og tilstrekkelig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende regjeringsdepartement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende regjeringsdepartements samtykke berettiget til i anledning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leidd hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes arbeidstvist avgjøres med bindende virkning av departementet.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til etter avgjørelse av vedkommende departement å erstatte vedkommende fattigkommune dens utgifter til fattigunderstøttelse av de ved anlegget ansatte arbeidere og deres familier.

12.

Innen reguleringen og overføringen tas i bruk skal konsesjonæren til fremme av fisket i Espedalsvassdraget opprette et fond, hvis størrelse fastsettes til kr. 5000.

13.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbegynnes å forelegge vedkommende departement detaljerte planer med fornødne opplysninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende regulering og overføringsanlegget, således at arbeidet ikke kan iverksettes før planene er approbert av departementet. Anlegget skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Dets utførelse så vel som dets seinere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggets eier.

14.

Vannslipningen skal foregå overensstemmende med et reglement som konsesjonsmyndighetene på forhånd utferdiger. En norsk statsborger som vedkommende departement godtar, skal forestå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt.

15.

Anleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrografiske iakttagelser, som i det offentlige interesse

finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. Den tillatte oppdemningshøyde og den tillatte laveste tapningsgrense betegnes ved et fast og tydelig vannstandsmerke, som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anlegget, skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

16.

De vassfalls- og brukseiere som benytter seg av det ved reguleringen og overføringen innvunne driftsvann er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 % av den for hvert vassfall innvunne øking av kraften (beregnet som angitt i post 2). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 % av kraften.

Når 30 år er forløpet fra konsesjonens meddelelse kan de kommuner hvis interesse berøres av reguleringen uansett den ovenfor betingede prosent for kraftavgivelse og uten hinder av den foran fastsatte begrensning med konsesjonsmyndighetenes samtykke etter hvert som kraft blir ledig kreve avgitt fra de av vassdragets vassfall som tilhører norske kommuner ytterligere kraft såvidt fornødent til å dekke deres eget behov eller til å forsyne deres innvånere med kraft til lys, varme, gårdsdrift, håndverk og småindustri.

Kraften avgis i den form hvori den produseres.

Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelser i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnett, hva enten ledningene tilhører anleggets eier eller andre. Forårsaker kraftens uttakelse av ledningene økte utgifter, bæres disse av den som uttar kraften, enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout, må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften leveres etter en maksimalpris beregnet på å dekke produksjonsomkostningene — deri innbefattet 6 % rente av anleggskapitalen — med tillegg av 20 %. Hvis prisen beregnet på denne måte vil bli uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallet kan gi er tatt i bruk, kan dog kraften i stedet forlanges avgitt etter en maksimalpris, som svarer til den gjengse pris ved bortleie av kraft i distriktet. Maksimalprisen fastsettes ved overenskomst mellom vedkommende departement og konsesjonæren eller i mangel av overenskomst ved skjønn. Denne fastsettelse kan så vel av departementet som av konsesjonæren forlanges revidert hvert 5. år. Hvis eieren leier

ut kraft, og kraften til kommune eller stat kan uttas fra kraftledning til noen av leietakerne, kan kommunen eller staten i ethvert tilfelle forlange kraften avgitt til samme pris og på samme vilkår som leierne av liknende kraftmengder under samme forhold.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke forlanges avgitt.

17.

Anleggets eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende regjeringsdepartement til kontroll med overholdelse av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av anleggets eier etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

18.

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anlegget er beliggende. Et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdraget, for hvilke reguleringen og overføringen kan medføre forpliktelser.

Manøvreringsreglement.

Reguleringsgrensene er:

Øvre kote 809.0 m o.h.

Nedre kote 799.0 «

Reguleringshøyde 10.0 m

Vannslipningen foregår etter kraftstasjonens behov.

De tillatte reguleringsgrenser skal betegnes ved faste og tydelige merker.

Til å forestå manøvreringen antas norsk statsborger som godtas av vedkommende departement.

Mulig tvist om forståelsen av dette reglement blir å avgjøre av vedkommende regjeringsdepartement.

Forandring i dette reglement kan alene foretas etter at de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.

Arbeidsdepartementet, tilrårder:

1. Det tillates i samhøve med lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 Stavanger kommune å foreta en regulering av Vassleia i Espedalsvassdraget i Fossan herred, Rogaland fylke og å overføre vannet til Flørilivassdraget i det vesentlige i samsvar med en fremlagt plan. Tillatelsen gis på de betingelser som er tatt inn i Arbeidsdepartementets foredrag av 26 mars 1942.

2. Det fastsettes — som gjeldende inntil videre — reglement for reguleringen og overføringen i samsvar med det utkast som er tatt inn i Arbeidsdepartementets ovennevnte foredrag.

16. Øst-Telemarkens Brukseierforening.

(Midlertidig tilleggsregulering av Møsvatn.)

Ministerpresidentens beslutning 26 mars 1942.

Med en skrivelse til dette departement 15 januar 1942 har Øst-Telemarkens Brukseierforening søkt om tillatelse til å gjennomføre en midlertidig, ytterligere 4 meters regulering av Møsvatn i Telemark fra kote 914.50 til kote 918.50.

I skrivelse til brukseierforeningen 4 mars 1942 har departementet i henhold til uttalelse fra Generaldirektøren for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet anført at den påregnelige vassføringsøkning ved en sådan regulering vil bli å ansette til 4.0 sek./m³ tilsvarende en kraftøkning på 40.500 n HK i nedenfor liggende fall, under forutsetning av at det regnes med et flomdempningsmagasin på ca. 50 mill. m³. Foruten i den her nevnte kraftinnvipling vil fordelene ved den ansøkte regulering bestå i at risikoen for skadeflommer i Vestfjorddalen reduseres vesentlig. Skaden vil i hovedsaken bestå i neddemning av jord. Etter de opplysninger som ansøkeren har gitt kan det neddemmende areal anslås til 6000 til 7000 dekar forholdsvis etter de arealer som er satt under vann ved den nuværende regulering. Ansøkeren opplyser at arealet vesentlig består av fjellstrekninger (med glissen fjellskog), myr og beitestrekninger samt 50—100 dekar dyrket mark. En del hus må flyttes.

Det må antas at en oppdemning av vatnet vil volde skade på fisket.

Skade på ferdsel eller fløting eller almene interesser for øvrig antas etter det opplyste ikke å ville oppstå.

Hovedstyret for Vassdrags- og Elektrisitetsvesenet har i brev til dette departement 30 januar 1942 uttalt at det antar at betingelsene for å